

Leon Knoops (55) werkt al tien jaar als veldwerker en redacteur bij Mainline, een organisatie die zich inzet om de gezondheid en kwaliteit van leven van drugsgebruikers te verbeteren. Hij ziet steeds meer homomannen die de zelfcontrole verliezen bij chemseks, seks onder invloed van drugs in privé-settings.

Zucht naar chemseks

SEKS ONDER INVLOED van geestverruimende middelen is zo oud als de weg naar Rome. Tussen oorlogen, epidemieën en hongersnood door brachten allerlei drugs tijdens seks voor de Romeinen de

nodige verlichting. Ook in de homoscene is men niet vies van seks op drugs, of *chems* zoals ze ook wel worden genoemd. Met de komst van *dating-apps* als *Grindr* en *Planet Romeo* kun je binnen

no time een afspraak regelen voor urenlange chemseks thuis. Mensen maken vaak een bewuste keuze om 'wappie' seks te ervaren. De meerwaarde ervan is dat de seks langer duurt en intenser wordt, het orgasme heftiger is en het experimenteren met het uitleven van seksuele fantasieën makkelijker wordt.

“Mensen maken vaak een bewuste keuze om ‘wappie’ seks te ervaren”

Maar met de komst van crystal meth, ook wel Tina genoemd, verliezen steeds meer homoseksuelen de zelfcontrole. Rond 2000 werd hierover voor het eerst bericht vanuit de VS, waar Tina een stuk goedkoper is dan hier lange tijd het geval was. Professionals uit de verslavingszorg dachten dat het middel, dat ruim drie keer krachtiger is dan cocaïne, juist vanwege de hoge prijs in Nederland geen voet aan de grond zou krijgen.

In 2011 kwamen hier echter de eerste signalen binnen van homoseksuelen die Tina namen tijdens de seks. Drugs maken dopamine los in je hersenen en crystal meth doet dat als geen ander middel. Seksfeestjes op Tina duren soms 24 uur of langer. De *coming down* is ook vele malen heftiger en het herstel duurt langer. Je

kunt het snuiven, roken en *slammen*, waarbij de drugs worden geïnjecteerd. Een andere manier is *booty bumpen*: met een spuit zonder naald de drugs anaal toedienen.

Leon, zijn er cijfers bekend over het aantal mannen in Nederland dat Tina gebruikt?

“Ja en nee. In 2014 deed de GGD Amsterdam een klein onderzoek onder ruim 150 homoseksuelen die regelmatig de soa poli bezoeken, waarbij werd gevraagd of zij ervaring hadden met crystal meth. Dat cijfer lag rond de 13%. Dit jaar vroeg het COC ruim 670 mannen of ze afgelopen jaar ervaring hadden met Tina. Ook hiervan had 13% het middel gebruikt. Goede landelijke cijfers ontbreken echter, omdat er onvoldoende monitoring is. Sinds 2015 wordt op de soa poli's bijvoorbeeld niet meer gevraagd naar intraveneus druggebruik. Onze aanbeveling is dan ook deze vraag weer terug te brengen en specifiek te vragen naar *slammen*. Want het is *not done* om in de gayscene te spreken over injecteren of *shots*, want dat doen alleen ‘straatjunks’.”

Is het niet raar dat we nu moeten afgaan op signalen in plaats van harde cijfers?

“Ik ben de eerste die zal zeggen dat we niet weten hoe groot de groep is. We weten wel dat die groeiende is. Het is simpelweg een optelsom: het aantal dealers in Tina neemt toe; de

prijs is gedaald van € 225 euro per gram een aantal jaren geleden naar € 100 nu; professionals maken bijna wekelijks melding van jongens die zijn afgegleden en ik hoor het ook vanuit de scene. Daarnaast is het een groeiend internationaal fenomeen, zo bleek tijdens het eerste Europese *Chemsex Forum* in Londen afgelopen april. In veel West-Europese steden wordt een opvallende toename van het gebruik van crystal en *slammen* waargenomen. Ook horen we steeds meer over mannen die zelfcontrole verliezen nadat ze Tina zijn gaan *slammen*.”

“In veel West-Europese steden wordt een opvallende toename van het gebruik van crystal en *slammen* waargenomen”

Je hebt inmiddels ruim zestig interviews gedaan met mannen die aan chemseks doen en ervaring hebben met Tina *slammen*. Hoe ziet die groep eruit?

“Uit internationaal onderzoek blijkt dat mannen met hiv eerder geneigd zijn om aan chemseks te doen. Ook in ons onderzoek had de meerderheid hiv, maar verder kwam

er een divers beeld naar voren: hiv-positief, hiv-negatief, jong, oud, mannen met een goede baan en mannen die werkloos zijn, oftewel mannen uit alle lagen van de bevolking, verspreid over het hele land.”

Wat vertellen ze je?

“Velen kenden het effect van Tina niet voor ze eraan begonnen. Een aantal van hen vond de kater te heftig en is ermee gestopt. Er zijn ook mannen die veranderen in echte *'needle freaks'*. Ze zijn verslaafd aan het ritueel van injecteren. Sommige mannen glijden af en hebben een continue zucht naar Tina. Ze kunnen zich geen

seks meer zonder drugs voorstellen en raken vaak in een sociaal isolement. Het meest schrijnend vond ik dat mannen die wilden afkicken slechte ervaringen hebben met de verslavingszorg.”

Geef eens een voorbeeld?

“Een man die voor een intake komt bij een kliniek en vertelt over zijn verslaving aan *slammen* en Tina. Na een tijdje vraagt de hulpverlener: ‘Is Tina je ex-vriendin?’”

Ik ken mannen die hulp zoeken voor een verslaving aan chemseks en tussen de huisvrouwen met een alcoholafhankelijkheid worden gezet. Waarom is er geen homo-specifieke hulpverlening?

“Dat heeft deels te maken met de bezuinigingen en schaalvergroting in de verslavingszorg. Men past het *'one size fits all'* model toe. Het heeft wel degelijk een meerwaarde voor zowel homo's als professionals als er een *gay rehab* komt. Het is een veel complexere materie dan we zien bij mensen die bijvoorbeeld afhankelijk zijn van alcohol of cannabis. De mannen die ik spreek, zitten vaak met seksuele schaamte. Sommigen hebben hiv nooit een plek kunnen geven en zijn bang om de ander te infecteren, ook al is hun *viral load* niet detecteerbaar. Er zijn ook mannen die een zware *coming out*

als homo hebben gehad. Persoonlijk denk ik dat sommigen last hebben van geïnternaliseerde homofobie. Enkele mannen zeiden letterlijk: ‘Als ik de keuze had, zou ik liever geen homo zijn geweest’. Chemseks hoeft lang niet altijd negatief te zijn. Zo zijn er mannen die naar een gayparty gaan, een pil in hun mik gooien, om later misschien nog wat GHB te doen en dan met een stel naar huis gaan om seks te hebben, waarbij weinig problemen ontstaan. De groep die Tina gebruikt, gaat een paar stappen verder.”

Moet er niet nog meer onderzoek worden gedaan naar de vraag waarom homoseksuelen gaan *slammen*? Zolang we niet de gevolgen kennen van zaken als een moeilijke jeugd, leven in een hetero-normatieve maatschappij en hiv dat nog steeds als een zwaard van Damocles boven de scene hangt, verandert er toch niks?

“Helemaal mee eens, maar je moet dan wel oppassen dat je deze groep niet stigmatiseert. Als je over dit soort thema's begint bij mannen die nog in die scene zitten, zegt men: *'fuck off!'*. Wat mij het meest opviel, was dat de mannen die nu *clean* zijn me vertellen dat als ze nu terugkijken, ze op zoek waren naar intimiteit, liefde of een vaste relatie. Ik wil en kan niet wachten tot er eindelijk

CHEMSEKS SLANG

Chems
> drugs

Crystal meth
> Tina

Drugs injecteren
> *slammen*

Drugs met een spuit zonder naald anaal toedienen
> *booty bumpen*

Herstellen na chemseks
> *coming down*

Geen drugs meer gebruiken
> *clean*

Onder invloed van drugs
> *high, wappie*

from the team behind club church

nieuwezijds GAY SAUNA AMSTERDAM

bar&lounge turkish bath jacuzzi finnish sauna
dark room private cabins masseurs light meals

weekdays 12:00-06:00 - weekend non-stop
nieuwezijds armsteeg 95 - www.sauna-nz.com

'Omdat AIDS wereldwijd nog altijd veel te veel slachtoffers eist. Blijvende aandacht is onontbeerlijk en het AIDSmonument helpt daarbij.'

Irene Hemelaar, mensenrechtenactivist

HIV/AIDSmonument

Qua Foto Jeannette Cornelisse

GETTO

Cocktails, Cafe-bar, Restaurant, Expositions, and so much more!

**Getto Cocktail Happy Hour:
Tues. - Sat. 5-7pm Cocktails 5.50**

**Wednesdays: Getto Burger Queens,
All Urban Diva burger dinners 10.00**

**Sundays: Getto Bubble Bash!
All Bubble cocktails 5.00**

**Warmoesstraat 51 Amsterdam
Tel: 020 4215151 www.getto.nl**

GEZONDHEID

goede monitoring komt. Feit is dat er mannen zijn die afglijden en hun aantal stijgt zorgwekkend. Het is belangrijk dat professionals binnen de (verslavings-)zorg beter gaan samenwerken en meer expertise krijgen over het onderwerp. Ik geef regelmatig trainingen en workshops aan professionals over chemsex en dat blijf ik voorlopig doen." ■

“De mannen die ik spreek, zitten vaak met seksuele schaamte”

PARTY & PLAY INLOOP- AVONDEN

Vanaf juli 2016 organiseert Mainline inloopavonden voor homomannen die aan chemseks doen of hebben gedaan. Elke **tweede woensdag** van de maand voor mannen die nog aan chemseks doen en ervaringen met elkaar willen delen. Elke **vierde woensdag** is er een inloopavond voor mannen die met chems zijn gestopt en met andere mannen willen praten over ervaringen rond een drugsvrij seksleven.

De inloopavonden starten om 20:00 uur en eindigen rond 22:30 uur. Locatie: Frederik Hendrikstraat 111 te Amsterdam. Meer info via l.knoops@mainline.nl.

TINA EN SLAMMEN

Mainline heeft samen met Soa Aids Nederland kwalitatief onderzoek gedaan naar Tina en *slammen* in de homo-scene. Aanbevelingen zijn onder meer: betere monitoring van trends in drugsgebruik en seks, goede en objectieve informatie over *harm reduction* voor crystal meth-gebruik en chemseks, informatie over verschillende hiv/soa risicoreductie strategieën en het ontwikkelen van adequaat zorgaanbod voor homomannen op het gebied van drugsgebruik en seksueel welzijn.

Het rapport is te lezen en te downloaden via: http://mainline.blog.bird.nl/uploads/mainline/Chemsexreport_DEF1.pdf

